



Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. birželio 3 d.
(OR. en)

9471/21
ADD 5

Tarpinstitucinė byla:
2021/0136(COD)

TELECOM 242
COMPET 457
MI 432
DATAPROTECT 156
JAI 670
IA 108
CODEC 826

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2021 m. birželio 3 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	SWD(2021) 125 final
Dalykas:	KOMISIJS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA“, pridedamas prie pasiūlymo dėl reglamento dėl Europos skaitmeninės tapatybės ir patikimumo užtikrinimo paslaugų sistemos vidaus rinkoje

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2021) 125 final.

Pridedama: SWD(2021) 125 final

Bruselis, 2021 06 03
SWD(2021) 125 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

pridedamas prie

Pasiūlymo dėl reglamento

**dėl Europos skaitmeninės tapatybės ir patikimumo užtikrinimo paslaugų sistemos
vidaus rinkoje**

{COM(2021) 281 final} - {SEC(2021) 228 final} - {SWD(2021) 124 final}

SANTRAUKOS LENTELĖ
Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos skaitmeninės tapatybės ir patikimumo užtikrinimo paslaugų sistemos vidaus rinkoje poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kokia tai problema ir kodėl ji yra ES masto?
Šiuo metu normatyviniai ir įgyvendinimo trūkumai bei rinkos, technologiniai ir visuomeninės pokyčiai neleidžia piliečiams ir įmonėms visapusiškai pasinaudoti e. ID ir patikimumo užtikrinimo paslaugomis Europos Sąjungoje. Tokiomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į Komisijos pirmininko ir Europos Vadovų Tarybos politiniu įgaliojimu nustatytus tikslus, šia iniciatyva siekiama spręsti šias pagrindines problemas: Pirma, netenkinamas padidėjęs visuomenės ir privataus sektoriaus paslaugų poreikis, susijęs su patikima elektronine atpažintimi, ir naudotojų lūkesčiai dėl sklandžių ir patikimų sprendimų siekiant nustatyti požymius ir jais dalytis tarpvalstybiniu mastu įvairioms viešojo ir privačiojo sektoriaus reikmėms. Be to, turimais skaitmeninės tapatybės sprendimais nepakankamai sprendžiami su duomenų kontrole ir saugumu susiję klausimai. Antra, nevienodos patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimo sąlygos ir nepakankama reglamento taikymo sritis.
Ką reikėtų pasiekti?
Bendras intervencijos tikslas – užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą visų pirma tarpvalstybinių ir tarpsektorinių skaitmeninių viešųjų ir privačių paslaugų teikimo atžvilgiu. Konkrečiais iniciatyvos tikslais siekiama vykdyti Komisijos pirmininko ir Europos Vadovų Tarybos išvadose suformuluotą politinį ir politikos įgaliojimą, kuriuo raginama kurti Europos skaitmeninę tapatybę, kurios uždaviniai yra šie: a) visiems ES piliečiams ir įmonėms suteikti galimybę naudotis patikimais ir saugiais skaitmeninės tapatybės sprendimais, kuriuos galima naudoti tarpvalstybiniu mastu ir kurie atitinka naudotojų lūkesčius bei poreikį; b) užtikrinti, kad teikiant viešąsias ir privačias paslaugas būtų galima kliautis patikimais ir saugiais skaitmeninės atpažinties sprendimais tarpvalstybiniu mastu; c) piliečiams suteikti visapusišką savo asmens duomenų kontrolę ir užtikrinti jų saugumą naudojantis skaitmeninės tapatybės sprendimais ir d) užtikrinti vienodas kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimo sąlygas ES bei jų pripažinimą.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda (subsidiarumas)?
Siekiant užtikrinti Europos skaitmeninės tapatybės veiksmingumą ir sąveikumą, ES lygmeniu

atliekami veiksmai suteiktų didesnės naudos, palyginti su veiksmais, kurių imamasi tik valstybės narės lygmeniu. E. ID ir patikimumo užtikrinimo paslaugų srityse taikomos priemonės yra susijusios su akivaizdžiais apribojimais nacionaliniu mastu, o jų tiesioginė nauda būtų gaunama vien tik arba daugiausia vienoje valstybėje narėje ir tai lemtų dar didesnį susiskaidymą. Jei būtų sprendžiamos sisteminės problemos, susijusios su laisvu judėjimu, kurį palengvina platus e. ID ir patikimumo užtikrinimo paslaugų naudojimas, suteikiantis prieigą prie prekių ir paslaugų visoje Europoje, tai sulauktų didesnio atsako ES mastu.

B. Sprendimai

Kokių yra galimybių pasiekti šiuos tikslus? Ar viena iš politikos priemonių pasirinkta kaip tinkamiausia? Jei ne, kodėl?

Remiantis laipsniško užmojo logika apsvaistytos ir įvertintos trys politikos galimybės:

- 1 galimybė yra nedidelio užmojo – ja siekiama gerinti esamus teisės aktus nekeičiant jų taikymo srities;
- 2 galimybė – vidutinio užmojo. Ji būtų grindžiama 1 galimybe ir, be kita ko, ja būtų nustatyta rinką reguliuojanti sistema, skirta saugiam keitimui su tapatybe susijusiais duomenimis;
- 3 galimybė – plačiausio užmojo. Remiantis pagal 1 ir 2 galimybes taikomų priemonių sinerginiu poveikiu, šia galimybe būtų užtikrinta, kad asmeninė europinės skaitmeninės tapatybės piniginės programėlė būtų savanoriškai prieinama visiems Europos gyventojams ir įmonėms.

Patikimumo užtikrinimo paslaugų atžvilgiu šios trys galimybės grindžiamos tokiu pačiu užmoju ir kliaujamasi panašiomis priemonėmis.

Tinkamiausia yra 3 galimybė, kuri visų pirma apima šiuos pagrindinius aspektus:

- sukurti europinės skaitmeninės tapatybės asmeninės piniginės programėlės ekosistemą;
- suteikti galimybę tarpvalstybiniu mastu laisvai judėti skaitmeninės tapatybės duomenims ir jais keistis bei užtikrinti tvirtą, patikimą duomenų ir piniginės programėlės sąsają;
- užtikrinti tarpvalstybinį piniginės programėlės patikimumą ją susiejant su e. ID, apie kurias pranešė valstybės narės, ir
- užtikrinti duomenų apsaugą ir visapusišką naudotojų tapatybės duomenų kontrolę.

Kokios yra įvairių suinteresuotųjų subjektų nuomonės? Kas kuriai galimybei pritaria?

Valstybės narės įprastai palankiai vertina į tinkamiausią galimybę įtrauktas priemones ir visų pirma eIDAS reglamento vertinimo rezultatus, iš kurių matyti, kad būtinas stiprus postūmis siekiant paspartinti pranešimų pagal eIDAS reglamentą procesą, ir poreikį pašalinti dabartinius e. ID, kurios taikymo sritis privačiame sektoriuje yra labai nedidelė, naudojimo apribojimus. Pramonės suinteresuotieji subjektai prašo sukurti skaitmeninės tapatybės sistemą, kuri sudarytų sąlygas užtikrinti sklandžią sąveiką tarp valstybių narių sukurtų e. ID, ir susijusių tapatybės požymių sistemą, kuri reikalinga įvairiais privataus naudojimo atvejais.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokie būtų tinkamiausios politikos galimybės (jei jos nėra – pagrindinių politikos galimybių) pranašumai?
Pagrindinę tinkamiausios galimybės teikiamą naudą pajustų piliečiai; Europinė skaitmeninės tapatybės pinigine suteiktų piliečiams galimybę nepriklausomai valdyti savo skaitmeninę tapatybę ir susijusius požymius bei asmens duomenis, kuriuos jie gauna iš įvairių šaltinių (pvz., išsilavinimas, užimtumas, savivaldybė, valstybė, profesinės asociacijos, laisvalaikis ir kt.). Ji jiems suteiktų galimybę naudotis viešosiomis ir privačiosiomis internetinėmis paslaugomis visoje ES ir visapusiškai kontroliuoti savo asmens duomenis.
Kokios būtų tinkamiausios politikos galimybės (jei jos nėra – pagrindinių politikos galimybių) įgyvendinimo išlaidos?
Tinkamiausios galimybės įgyvendinimo išlaidos ir tai, kam jos teks, priklauso nuo pasirinkto įgyvendinimo scenarijaus (įgyvendina valstybė narė, įgyvendinama pagal valstybės narės įgaliojimą ar nepriklausomai nuo valstybės narės ir pripažįstama valstybių narių).
Koks bus poveikis MVĮ ir konkurencingumui?
Tikėtina, kad MVĮ norės priimti pinigines paslaugas veiklos operacijų tikslais, o didesnės įmonės rinksis automatizuotais procesais pagrįstus stalinių kompiuterių sprendimus (pvz., specialias platformas naudojančios socialinės apsaugos įmonės). Piniginės integravimas naudojant API asmens duomenims ir (arba) požymiams naudoti ir klientų tapatybei ar tapatumui nustatyti lemia MVĮ tenkančias išlaidas, kurias, tikėtina, atsvers supaprastinimo ir efektyvumo nauda, priklausysianti nuo konkretaus veiklos atvejo. Tinkamiausia galimybė MVĮ ID ir (arba) patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams atvertų naujas veiklos galimybes, nors tikėtina, kad plėtros ir sertifikavimo išlaidos būtų tam tikra patekimo į rinką kliūtis.
Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?
Poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams lemia šie reikalavimai ir išlaidos: 1) valstybės narės, kurios šiuo metu neturi visaverčių e. ID schemų, turės jas įdiegti (išlaidos skiriasi priklausomai nuo valstybės narės dydžio, gyventojų skaičiaus); 2) tiesiogiai su pranešimo procesu susijusios išlaidos (1,3 mln. EUR likusioms pranešimų neteikiančioms valstybėms narėms); 3) išlaidos, skirtos patikimiams šaltiniams padaryti prieinamiems tapatybės asmens duomenų teikėjams (apie 625 mln. EUR vienkartinę išlaidą ir 162 mln. EUR kasmet visoje ES); 4) sukurti ir prižiūrėti ES pinigines programėlę (iki 10 mln. EUR pagal scenarijų, kai ją diegia valstybės narės); 5) kitos išlaidos, susijusios su, pvz., standartizavimu, sertifikavimu, susipažinimu su teisės aktų pokyčiais ir naujų patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūra.
Ar bus dar koks nors didelis poveikis?
Tikimasi, kad iniciatyva darys teigiamą poveikį inovacijoms ir toliau didins sąveikumą. Tikimasi, kad šios galimybės turės teigiamą poveikį užimtumui , nes jos prisidės prie būsimos elektroninių operacijų plėtros ir kliūčių vidaus rinkoje mažinimo. Tai padidins

saugių elementų mobiliuosiuose įrenginiuose naudojimą ir prieinamumą, o tai savo ruožtu gali sudaryti sąlygas užtikrinti **pažangą kitose tapatybės programėlėse** ir ne tik. Be to, tikimasi, kad šia galimybe bus daromas teigiamas poveikis dėl padidėjusio piliečių dalyvavimo, **į privatumą orientuoto, saugaus ir konkurencingo** skaitmeninio asmens duomenų valdymo pagrindo ir bus labiau laikomasi Europos Sąjungos **Pagrindinių teisių chartijos** nuostatų, kartu darant teigiamą poveikį laisvei, lygybei, solidarumui ir piliečių teisėms.

Proporcingumo principas

Atsižvelgiant į tikslus, tinkamiausia galimybė yra pakankamai proporcinga ir tikėtina, kad išlaidos atitiks galimą naudą. Negalima išvengti dėl naujų standartų (patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ir internetinių paslaugų teikėjų) kūrimo ir derinimo susidarančių išlaidų, jei būtina pasiekti tinkamumo naudoti ir prieinamumo tikslus. Be to, tinkamiausia galimybė ketinama pasitelkti valstybių narių jau padarytas investicijas.

D. Tolesni veiksmai

Kada politika bus persvarstoma?

Bus stebimas iniciatyvos įgyvendinimas, taikymas ir kita netiesioginė kontekstinė informacija. Į teisės aktą bus įtraukta peržiūros nuostata.